

1. 4. 2020

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Změna okolností dle § 1764 a násl. OZ v kontextu veřejných zakázek - I. díl

V souladu s § 1764 zákona č. [89/2012](#) Sb., občanský zákoník (dále jen „OZ“), ve znění pozdějších předpisů, platí, že „změní-li se po uzavření smlouvy okolnosti do té míry, že se plnění podle smlouvy stane pro některou ze stran obtížnější, nemění to nic na její povinnosti splnit dluh. To neplatí v případech stanovených v § 1765 a 1766“.

Současně pak platí, že *„dojde-li ke změně okolností tak podstatné, že změna založí v právech a povinnostech stran zvláště hrubý nepoměr znevýhodněním jedné z nich buď neúměrným zvýšením nákladů plnění, anebo neúměrným snížením hodnoty předmětu plnění, má dotčená strana právo domáhat se vůči druhé straně obnovení jednání o smlouvě, prokáže-li, že změnu nemohla rozumně předpokládat ani ovlivnit a že skutečnost nastala až po uzavření smlouvy, anebo se dotčené straně stala až po uzavření smlouvy známou. Uplatnění tohoto práva neopravňuje dotčenou stranu, aby odložila plnění“*, a to dle § 1765 odst. 1 OZ. V tomto textu budeme předpokládat, že nedošlo k výhradě ve smyslu § 1765 odst. 2 OZ (tj. k převzetí nebezpečí změny okolností).

LAWYA

Ve „standardní“ podnikatelské sféře, by na tomto ustanovení OZ nebylo nic neobvyklého, byť s ohledem na současnou společenskou situaci lze předpokládat častou aktivaci tohoto ustanovení, bude-li to možné (nebude-li zakotvena výhrada dle druhého odstavce tohoto ustanovení). Tato teze bude bezesporu v drtivé většině případů platit i pro situace, kdy se smlouva uzavírá na základě výsledku zadávacího řízení ve smyslu zákona č. [134/2016](#) Sb., o zadávání veřejných zakázek (dále jen „ZZVZ“), ve znění pozdějších předpisů. V rámci procesu zadání veřejné zakázky dle ZZVZ nastává z mého pohledu jeden klíčový moment, který zásadním způsobem může ovlivnit celou konstrukci institutu změny okolností dle OZ. ZZVZ totiž rozlišuje dva (mimo jiné samozřejmě) zásadní milníky v rámci zadávacího řízení. Podání nabídky v budoucnu vybraným účastníkem a uzavřením smlouvy s tímto účastníkem.

Dle ZZVZ platí, že účastník je vázán svojí nabídkou, a dle § 51 ZZVZ *„musí smlouva nebo rámcová dohoda odpovídat zadávacím podmínkám a nabídce vybraného dodavatele a musí být uzavřena písemně“*. Platí tedy, že se uzavírá smlouva v té podobě, v jaké byla účastníkem podána v nabídce (přičemž tato současně musí odpovídat zadávacím podmínkám). Běžně toto nečiní žádné obtíže a takto jsou smlouvy na veřejné zakázky skutečně uzavírány. Co když však nastanou v době mezi podáním nabídky a uzavřením smlouvy natolik zásadní skutečnosti, které zcela mění podmínky, za kterých účastník podával nabídku (tedy např. k situaci naplňující znaky vymezené v § 1765 odst. 1 OZ)? Současně vezměme v potaz, že účastník je vázán svojí nabídkou, je stanovena zadávací lhůta ve smyslu § 40 ZZVZ a účastník složil jistotu dle § 41 ZZVZ. Jinými slovy účastník není ve své podstatě schopen odmítnout uzavření smlouvy, která se pro něj ze zcela objektivních důvodů mohla stát extrémně nevýhodnou až nerealizovatelnou a tyto důvody leží vně účastníka, aniž by propadla jím

složená jistota v zadávacím řízení.

Nabízí se tedy otázka, zda s ohledem na specifičnost zadávacího řízení dle ZZVZ lze aplikovat změnu okolností dle § 1764 a násl. OZ i na situaci, kdy ke změně okolností nedojde až po podpisu smlouvy, ale právě v době mezi podáním nabídky a podpisem smlouvy s vybraným dodavatelem, když tento v dané době není oprávněn svoji nabídku změnit, ani ji efektivně vzít zpět bez rizika negativních ekonomických dopadů v podobě propadnutí jistoty. S ohledem na výše popsané okolností se dle mého názoru uvedený postup jeví jako spravedlivý a správný. Příslušná ustanovení OZ jsou však definována natolik určitě, že podobnou úvahu dle mého názoru fakticky neumožňují.

Související otázkou pak bude skutečnost, zda je možné uvedená ustanovení v tomto duchu v rámci zadávacích podmínek modifikovat do té podoby, že se čas změny okolností vztáhne i na uvedené období - tj. na dobu od podání nabídky do uzavření smlouvy. Úpravu v § 1764 a násl. OZ dle mého názoru nelze považovat za kogentní a smluvní rozšíření rozhodné doby fakticky neomezuje práva ani jedné ze stran. Z tohoto hlediska by pak bylo možné uvažovat o takovém ustanovení, které bude součástí zadávacích podmínek stanovených zadavatelem veřejné zakázky.

Bude však taková zadávací podmínka v souladu s příslušnými ustanoveními ZZVZ, zejména pak v souladu s § 6 ZZVZ?

JUDr. Michal Šilhánek,
advokát

[LAWYA, advokátní kancelář s.r.o.](#)

Sídlo:
Tučapy 240
683 01, Tučapy

Kontaktní adresa:
Březinova 746/29
616 00, Brno

tel.: +420 543 216 310
e-mail: info@lawya.cz

Další články:

- [JIŘÍ HARNACH - VEŘEJNÉ ZAKÁZKY LIVE! - ČERVEN 2026](#)
- [JIŘÍ HARNACH - VEŘEJNÉ ZAKÁZKY LIVE! - KVĚTEN 2026](#)
- [Hodnocení demo prostředí v IT veřejných zakázkách: užitečný nástroj, nebo cesta k netransparentnosti?](#)
- [JIŘÍ HARNACH - VEŘEJNÉ ZAKÁZKY LIVE! - DUBEN 2026](#)
- [Prokazování dostupnosti technického vybavení při zadávání veřejných zakázek - limity sdílení technického vybavení](#)
- [JIŘÍ HARNACH - VEŘEJNÉ ZAKÁZKY LIVE! - BŘEZEN 2026](#)
- [Zdrojové kódy jako „pojistka“ proti vendor-lock-inu: judikatorní korekce a její meze](#)
- [Spolupráce zadavatele a developera z pohledu rozhodovací praxe ÚOHS a plánovacích smluv](#)
- [Listinné nabídky v éře elektronizace: přestupek, nebo legitimní postup?](#)
- [JIŘÍ HARNACH - VEŘEJNÉ ZAKÁZKY LIVE! - ÚNOR 2026](#)
- [Změna poddodavatele v průběhu zadávacího řízení](#)